

Spis treści

Przedmowa redaktora serii	9
Przedmowa redaktora	11
Przedmowa do wydania polskiego	13
Informacje o autorach	14
Wstęp	17
<i>Rosamond McKitterick</i>	
Kontekst	18
Świadectwa	20
Wydarzenia	26
Powstanie barbarzyńskich królestw	26
Bizancjum	31
Przejęcie władzy przez Karolingów	32
Wiek X	34
1 System polityczny	35
<i>Rosamond McKitterick</i>	
Struktury polityczne późnorzymskiego cesarstwa	38
Wczesnośredniowieczne królestwa	40
Król	45
Królowa	47
Władza i odpowiedzialność: konsensus	50
Dwór i otoczenie władcy	52
Urzędnicy i zgromadzenia	54
Prawo	61
Praktyczne możliwości działania władzy: finanse i wojsko	66
Ideologia władzy	73

2	Społeczeństwo	78
	<i>Chris Wickham</i>	
	Arystokracja rzymska	79
	Elity wczesnośredniowiecznego Zachodu	84
	Bizancjum i Arabowie	94
	Anglia i Norwegia	97
	Chłopi	102
	Rok 1000	114
3	Gospodarka	120
	<i>Jean-Pierre Devroey</i>	
	Tradycyjne interpretacje	121
	Fakty i kwestie kluczowe	123
	Przebudzenie VIII wieku	127
	Późnoantyczne miasto	129
	Justynian i Karol Wielki	130
	Miasto na Zachodzie	134
	Rzymska <i>villa</i>	137
	Przemiany na wsi (400–1000)	139
	Ewolucja wielkiej własności ziemskiej	141
	Społeczeństwo wiejskie i państwo	145
	Problem wzrostu produkcji rolnej	147
	Rok 1000 i dalej	148
	Długi i powolny rozwój zachodnioeuropejskiej gospodarki	150
4	Religia	155
	<i>Mayke de Jong</i>	
	„Prawdziwe chrześcijaństwo”	155
	Nowe wspólnoty chrześcijańskie	156
	Obcy: Żydzi, heretycy i poganie	169
	Obszary <i>sacrum</i> i strategie podziałów	175
	Zmieniające się dziedzictwa	190

5	Kultura	194
	<i>Ian Wood</i>	
	Ostatnie stulecie zachodniego cesarstwa rzymskiego	195
	Państwa sukcesyjne i tradycja cesarska	199
	Hiszpania po roku 711	212
	Renesans karoliński	215
	Wiek X	226
6	Europa i świat zewnętrzny	232
	<i>Jonathan Shepard</i>	
	Bezkresne cesarstwo?	233
	Wschód i Zachód: słabnące więzi	241
	Wizje zaświatów na Wschodzie i na Zachodzie	243
	Bizancjum: sztuka przetrwania	246
	Bizantyńskie relacje o „barbarzyńcach”: zawężenie pola obserwacji	249
	Chrześcijanin zza morza: punkt widzenia biskupa Liudpranda	253
	Spojrzenia z peryferii: Orosjusz, Izydor, Beda	256
	Podróznicy i misjonarze	260
	Imperium Karola Wielkiego	263
	Otton III i krańce cesarstwa	271
	Zakończenie: wejście w XI wiek	280
	<i>Rosamond McKitterick</i>	
	Spis ilustracji	285
	Wskazówki bibliograficzne	287
	Bibliografia w języku polskim	295
	Chronologia	300
	Mapy	313
	Indeks	326